

CIĄGNION (25) *part praet pass impf*

ciągnion (7), **ciągniony** (6), *ciągnion a. ciągniony* (12); *ciągnion BierEz, OpecŻyw, Murm, GroicPorz, CzechRozm, SarnStat* (2); *ciągniony LibMal, Mącz* (3), *BudBib, Calep*.

W formie złożonej o jasne; w formie niezłożonej -o-(2), -ó- (1); -o- OpecŻyw; -o- : -ó- SarnStat (1 : 1).

sg m N ciągnion (3), *ciągniony* (3); ~ *-on* (1), *- ón* (1), *-(o)n* (1); *-on : -ón SarnStat* (1 : 1); ~ (*praed*) *ciągnion* (3) *BierEz, SarnStat* (2), *ciągniony* (1) *LibLeg*. ◊ *A ciągnion(e)go* (1). ◊ *f N ciągniona* (2), *ciągnioną* (2), *ciągnion(a)* (1); ~ (*attrib*) *-a* (1); ~ (*praed*) *-ą Mącz* (2), *-a* (1) *OpecŻyw*. ◊ *G ciągnion(e)j* (1). ◊ *n N (praed) ciągniono* (2) *GroicPorz, CzechRozm, ciągnion(e)* (1) *GórnRozm*. ◊ *G ciągnion(e)go* (2). ◊ *A ciągnion(e)* (1). ◊ *pl N m pers ciągnieni* (2). *subst ciągnion(e)* (4).

Sł stp s.v. ciągnąć, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w. s.v. ciągnąć.

1. *Przyciągany, wyciągany, wleczony; wydobywany; tractus Mącz; Versus Calep* (11) : *Mącz* 461a; *Versus – Cziagnioni, wliczoni. Calep* 1113b.

ciągniony czym (3): *Puteana aqua [...]* Wodá żorawyem cyągnioná. *Murm* 23 [*idem: cyągniona*] *BartBydg* 127b; *Hippago, Łódź która bywa końmi ciągniona. Mącz* 156c.

a. *Prowadzony, wleczony przemocą* (2) : *A iuz ná gorę był ciągnion: Z kthorey wierzchu miał być zrucon BierEz H; ij gdzie to ijdziefs o vciecho moia/ [...] gdzie ieftes ciągniona/ ij zás ty lotr iaki/ albo zboytza? OpecŻyw* 137v.

b. *Wyciągany w cienkie nitki; ductilis, ductitius Cn* (3) :

Zestawienia: »srebro ciągnione« = argentum extensumPolAnt (1): *Srebro ciągnione z Tárfszyzá przywożą BudBib Ier* 10/9.

»ciągnione złoto« [szyk 1 : 1] (2): Item Themufz Zidowy ofzobliwye przedal 16 czewek zlotha czyagnyonego LibMal 1551/159v; *StryjKron* 51.

c. *Szarpany, rozrywany* (1) :

Zestawienie: »wełna ciągniona« (1): Wezmi wełny czołaney/ albo ciągnioney, Rozmocz tę wełnę w foku z Babki wycifnawfzy [...] á przyłoż na wargi FalZioł V 40.

2. *Torturowany przez wyciąganie kości ze stawów; distentus Vulg* (3) : *Czyagnyony pothym nycz przidacz any odmyenyecz nyechcziall LibMal* 1552/167; *áby tak obracánim kołá ciáło złoczyńce ku wypowiedzeniu prawdy było ciągniono. GroicPorz* iiv; *WujNT Hebr* 11/35.

3. *Oskarżany, pociągany do odpowiedzialności [ku czemu]* (4) : *Improbitatis absolvere [...]* Náliesć kogo niewinnie być ku niecnocie yákiey ciągnionego. *Mącz* 400d; *áby nie miał bydz ciągnion ku obwiniéniu y karániu. SarnStat* 52 [*idem: ciągnion*] 979.

Wyrażenie: »ciągniony ku prawu« (1): Reus. Stroná która bywa ciągniona ku prawu/ którą ofkárzáyą/ álbó którey wynę dawáyą. Mącz 5d.

4. *Wzywany, wabiony [ku czemu]* (1) :

Szereg: »ciągnion i prowadzon« (1): Abowiem ciągnieni y prowadzeni bywáią od Bogá ku temu/ áby też y lámi czynili to co czynią zá fprawą iego. WujJudConf 67.

5. *Stosowany, odnoszony* (6) :

ciągnion do czego (4): *GrzegŚm* 34; A przeto gdy takowe Adiaphorá [...] bywáią ciągnione do wyznánia wiary/ iuż nie są w ty czáły w wolności náłzey. *WujJudConf* 208; A iż ty łłowá nie mogą być do zakonu Moyżefzowego ciągnione/ przeto fie wywod ten ośtác nie może. *CzechRozm* 84v, 109.

ciągnion ku czemu (2): Media vocabula, Słowá frednie/ to yeft które mogą być ku złemu y ku dobremu ciągnione/ dobrze y zlie rozumiane. *Mqcz* 213a; gdy [...] práwo ku niepráwiedliwości/ á krzywo byłoby ciągnione *GórnRozm* Gv.

Synonimy: 1. *wleczony, włączony*; c. *gręplowany*; 2. *męczony*; 3. *winowany*; 4. *przywabiany, przywudzony*; 5. *wykładany*.

Cf **CIĄGNAĆ**

KW